

STICHTING ERFGOEDCAFÉ LEIDEN

JAARVERSLAG 2019

Inhoud

Voorwoord	3
Erfgoedcafé: doel en doelgroep	4
Activiteiten	5
Externe contacten	7
Interne organisatie	7
Toelichting financieel overzicht	7
Evaluatie en conclusies	7
Voornemens en actiepunten voor 2020	8
Financieel overzicht	10

Voorwoord

Het Erfgoedcafé heeft vaste, Leidse, grond onder de voeten gekregen. Dit jaarverslag, dat het bestuur van de Stichting Erfgoedcafé Leiden u aanbiedt, laat dat wederom zien. 2015 was het jaar waarin het initiatief voor een Erfgoedcafé in Leiden tot uitvoering kwam.

Ook in 2019 werden activiteiten georganiseerd die grote, zelfs toenemende aantallen belangstellenden trokken. Steeds weer vond het bestuur interessante locaties waar bijzondere verhalen klonken en waar de deelnemers aan het Erfgoedcafé boeiende rondleidingen kregen.

In dit jaarverslag verantwoordt het stichtingsbestuur het bestaan van het Erfgoedcafé, met ook nu vermelding van de doelen, doelgroep en activiteiten. Belangrijke elementen van het jaarverslag zijn vanzelfsprekend ook de financiën en de publiciteit.

Het bestuur kijkt in dit jaarverslag terug op 2019, is verheugd over wat gelukt is, maar blijft kritisch: wat kan er beter? De lat ligt hoog: het bestuur blijft zich er onverminderd voor inzetten om toegankelijke bijeenkomsten van hoge kwaliteit voor alle historisch geïnteresseerden te organiseren. Voornemens voor 2020 maken dan ook onderdeel uit van dit jaarverslag.

Ook voor de activiteiten van het Erfgoedcafé in 2019 geldt dat deze vooral te danken zijn aan diegenen, personen en organisaties, die de bijeenkomsten mogelijk hebben gemaakt, met uitstekende programma's, presentaties en rondleidingen, en ook een bijzonder gastvrije catering boden. Deze sponsors, maar niet minder zij die de initiatieven direct financieel ondersteunden, is het bestuur bijzonder erkentelijk.

Veel leesplezier gewenst met het jaarverslag 2019!

Namens de Stichting Erfgoedcafé Leiden,

Wilbert Hettinga, voorzitter.

Erfgoedcafé: doel en doelgroep

Het Erfgoedcafé heeft tot doel om op een laagdrempelige manier eenieder met historische belangstelling bijeen te brengen om (praktische) kennis van het Leids erfgoed te delen en te versterken. Een onderscheidend element is de meer ambachtelijke benadering van het erfgoed. Het *omgaan* met het erfgoed staat centraal.

Het Café is er voor alle historisch geïnteresseerden, voor organisaties en particulieren. Het is een aanvulling op de vele historische verenigingen die Leiden rijk is en staat samenwerking voor. Het Erfgoedcafé wil draagvlak creëren voor het zorgvuldig omgaan met het Leidse erfgoed en kennis over de geschiedenis van de stad bevorderen.

Activiteiten

Het uitgangspunt voor de activiteiten is een drietal bijeenkomsten per jaar, steeds op een andere locatie. In samenwerking met de gastheer/gastvrouw van die locatie biedt het Erfgoedcafé iedere bijeenkomst een interessant programma. Vast onderdeel is de zeepkist voor oproepen of mededelingen uit het publiek.

Ook in 2019 is het bestuur er in geslaagd om 3 bijeenkomsten te organiseren, waarvan één speciaal voor Vrienden van het Erfgoedcafé. Voor de bijeenkomsten is gezocht naar geschikte locaties die voldoen aan de doelstelling van het Erfgoedcafé. Daarvoor werden doorgaans bekende relaties benaderd en met succes. Het Erfgoedcafé bleek steeds welkom en er kwam in overleg met de gastheren en –vrouwen alle keren een uitstekend programma tot stand. Ook van de zeepkist is steeds goed gebruik gemaakt. Bovendien werden de deelnemers gastvrij onthaald met een drankje en een hapje.

De opkomst heeft alle keren de verwachtingen overtroffen: een deelname van steeds ruim 100 bezoekers. Soms waren er meer aanmeldingen dan er gehonoreerd konden worden! De meeste locaties hebben nu eenmaal geen onbeperkte ruimte.

Hierna volgt een overzicht van de edities van het Erfgoedcafé in het verslagjaar (zie ook <https://erfgoedcafeleiden.nl/eerdere-edities>).

24 januari 2019: De Lokhorstkerk

Wanneer u door de Pieterskerkstraat loopt of rijdt, vermoedt u wellicht niet dat achter dit gebouw een kerk schuilgaat. De Lokhorstkerk was tot 1795 een schuilkerk en was dus niet als zodanig herkenbaar vanaf de straat, de kerk heeft ook geen kerktoren. Achter dit ingangsgedebouw bevindt zich een prachtige oude kerk (1638), die zeker een bezoekje waard is.

Op 24 januari waren we hier te gast met het Erfgoedcafé.

28 april 2019: De voormalige uitgeverij Sijthof

Op donderdag 18 april was het Erfgoedcafé te gast bij Stichting Cultureel Ontmoetingshuis Leiden, beter bekend als “Sijthoff Leiden in de Doezastraat”. De naam verwijst naar drukker-uitgever A.W. Sijthoff (1829-1913), oprichter van onder andere het Leidsch Dagblad, waarvan de redactie ook ooit in dit markante pand gehuisvest was. In het gebouw zijn tegenwoordig een cultuurzaal en de lunchroom “Hof van Sijthoff” gevestigd.

Omdat de beschikbare ruimte wat kleiner is dan we doorgaans voor het Erfgoedcafé gewend zijn, werd het programma ditmaal in twee rondes verdeeld. Beide keren vertelde Jan de Boon over hoe de Stichting Cultureel Ontmoetingshuis Leiden was ontstaan en hoe een gedeelte van het pand was verworven en verbouwd. Hiske Faber vertelde over de lunchroom “Hof van Sijthoff”, een leerwerkbedrijf van de Gemiva-SVG Groep. Bernard Schut ging in op de historie van het pand.

Dit Erfgoedcafé werd mede mogelijk gemaakt door Stiel, Stichting Industrieel Erfgoed Leiden.

5 september 2019 Erfgoedcafé voor Vrienden: Historische scheepstimmerwerf ‘Klaas Hennepoel’

Dit VIP-café vond plaats bij de historische scheepstimmerwerf ‘Klaas Hennepoel’ aan de Haarlemmertrekvaart op de grens van Warmond en Oegstgeest. Wij brachten de vrienden hierheen in stijl met een aantal van de karakteristieke schepen van De Leidse Rederij. Doel van de historische scheepstimmerwerf is om (lokale) oude vaartuigen, materialen en scheepsbouwtechnieken in stand te houden. De werf schuur en de houtloods zijn volledig op ambachtelijke authentieke wijze gebouwd.

Werfbaas Alexander de Vos vertelde hier uitgebreid over tijdens ons bezoek aan de werf.

Externe contacten

Het bestuur van het Erfgoedcafé heeft, in samenwerking met Hettinga Projecten, een aantal externe contacten onderhouden. Dat waren de gastheren en –vrouwen van de locaties, met de sprekers en andere betrokkenen rond de bijeenkomsten, onder wie de zeepkistgebruikers, en met de pers – zie hiervoor onder ‘Publiciteit’.

Voor de contacten rond sponsoring wordt verwezen naar de financiële paragraaf.

Interne organisatie

Het bestuur van het Erfgoedcafé bestond in 2019 uit W.M. Hettinga-voorzitter, H. Borst-penningmeester en H.H. Hegeman-secretaris. Het secretariaatsadres is Gerrit Rietveldlaan 59, Oegstgeest. De bestuursleden doen hun werk onbezoldigd.

Voor alle pr- en publiciteitswerkzaamheden gaf het bestuur opdracht aan het bureau Hettinga Projecten te Leiden, dat het werk betaald heeft uitgevoerd maar bij wijze van sponsoring daarop een korting heeft toegepast.

Toelichting financieel overzicht

Het financieel overzicht dat in de bijlage is opgenomen, geeft de inkomsten en uitgaven weer. Voor een precies inzicht in de ontvangen en uitgegeven gelden wordt daarnaar verwezen.

Ter toelichting: de inkomsten bestonden ook in 2019 uit bijdragen van instellingen en de korting die Hettinga Projecten verleende. Ook is er enkele malen tijdens een Erfgoedcafé vrijwillig door bezoekers bijgedragen om de gemaakte onkosten te bestrijden. De uitgaven bestonden uit betaalde PR-activiteiten, uit betaalde kosten voor attenties voor de gastheren- en vrouwen die het Erfgoedcafé ontvingen, kleine kantoorkosten. Een stevige financiële basis is nodig om de activiteiten van het Erfgoedcafé te continueren. Onder meer om die basis te versterken heeft het bestuur in 2017 een constructie opgezet van een ECL vriendenrelatie. Op pagina 8 wordt de organisatie daarvan verder toegelicht.

Het Erfgoedcafé Leiden heeft de ANBI-status.

Evaluatie en conclusies

Het Erfgoedcafé heeft zich een vaste plaats in historisch Leiden verworven. De bekendheid is gegroeid. De bijeenkomsten van het Erfgoedcafé spraken velen aan, zowel particulieren als (vertegenwoordigers van) organisaties. De laagdrempeligheid en toegankelijkheid van het initiatief, zowel in inhoudelijke zin als het feit dat de bijeenkomsten gratis zijn, droeg in belangrijke mate aan het succes bij. De opkomst bij alle bijeenkomsten was steeds boven verwachting en leverden veel positieve reacties op.

De opzet van een Erfgoedcafé op locatie blijkt onverminderd een goede formule. Het lukte steeds om via de eigen netwerken op een interessante locatie te gast te zijn, waarbij in bijna alle gevallen de catering werd aangeboden in de vorm van 2 consumptiebonnen. De beleving van het daadwerkelijk aanwezig zijn in een doorgaans historische omgeving, vaak op plaatsen die nooit voor publiek toegankelijk zijn, de toelichtingen van boeiende sprekers en het deelnemen aan uitstekend verzorgde rondleidingen, betekende een inhoudelijk verrijking van de belangstelling van de aanwezigen. De bijeenkomsten boden op deze wijze de mogelijkheid (praktische) historische kennis te delen en gaven in een aantal gevallen inzicht in gebruikte vakkennis en vaardigheden bij restauratiewerkzaamheden.

Het aspect verbinding dat het bestuur van het Erfgoedcafé voor ogen had, is een belangrijke succesfactor. De bijeenkomsten werden door externe partijen aangegrepen om draagvlak te creëren voor het Leids erfgoed. Het enthousiast gebruik van de zeepkist laat dat duidelijk zien. Maar zeker ook de gesprekken in de informele gedeelten leidden tot versterking van onderlinge contacten en het aanboren van nieuwe contacten, zowel met vertegenwoordigers van historisch Leiden als andere belangstellenden. Zo werden samenwerking en het zorgvuldig omgaan met het Leidse erfgoed en kennis over de geschiedenis van de stad bevorderd.

De gehanteerde communicatiestrategie en de zeer professionele uitvoering wierpen hun vruchten af. De opkomst en de reacties maakten dat duidelijk, maar ook de publiciteit, onder andere met interviews, die kranten en andere publiciteitskanalen aan de bijeenkomsten besteedden, leverden meer aandacht op dan tevoren was verwacht.

Voornemens en actiepunten voor 2020

Het succes van de bijeenkomsten vraagt om continuering. Het bestuur besluit dan ook op de ingeslagen weg door te gaan. Het zal zich blijven inzetten om belangwekkende locaties te vinden en boeiende sprekers uit te nodigen. Het blijft nodig aan de gestelde doelen te werken en historisch Leiden maakt dat gelukkig mogelijk.

Aandachtspunten zijn er ook. Het bestuur onderkent dat het nodig is te blijven streven naar de gekozen ambachtelijke benadering, die immers een onderscheidend element is in het geheel aan Leidse historische initiatieven.

De fondswerving zal met kracht worden voortgezet. Het bestuur houdt vast aan het streven naar toegankelijke en gratis bijeenkomsten, maar realiseert zich dat het soms nodig kan zijn een vrijwillige bijdrage te vragen.

Zoals al eerder is aangegeven, is in 2017 gestart met het opzetten van een vriendenrelatie. Het doel is tweemaal, het bestuur wil de regelmatige bezoekers op een meer permanente manier betrekken bij het ECL en de inkomsten verhogen. Het Erfgoedcafé is een permanent onderdeel van Leidse activiteiten op historisch terrein geworden, met een overwegend vaste kern bezoekers. Het bestuur wil deze bezoekers aan het Erfgoedcafé binden en hun trouw honoreren. Het bestuur is er van overtuigd dat er onder de vaste deelnemers velen zijn die bereid zijn het Erfgoedcafé op een meer permanente basis te ondersteunen. Zij ervaren het belang van het Erfgoedcafé voor (historisch) Leiden en waarderen de kwaliteit van de bijeenkomsten. Zij zullen willen bijdragen aan de continuïteit van het Erfgoedcafé.

En dat is nodig. Hoewel het bestuur natuurlijk als vrijwilliger werkt en zelf geen kosten maakt, en er bovendien tot nu toe in geslaagd is steeds sponsors te vinden, maakt de stichting voortdurend kosten. Te denken valt aan uitgaven voor de attenties voor de gastheren en vrouwen, de PR-activiteiten en kleine kantooronkosten. Het gaat om relatief geringe bedragen, die echter minimaal nodig zijn voor het voortbestaan van het Erfgoedcafé. Daar staan weliswaar bijdragen van sponsors tegenover, en de ondersteuning van degenen die het Erfgoedcafé gratis ontvangen en de catering op zich nemen, maar de conclusie is toch dat de financiële basis verstevigd moet worden. Om dat te doen en de continuïteit van het Erfgoedcafé zeker te stellen, is het nodig te kunnen rekenen op vaste bijdragen van de bezoekers. Het voornemen is om elk jaar een speciaal Erfgoedcafé voor Vrienden te organiseren met een aanvullend programma of thema.

Ook is er aandacht voor jonger publiek nodig, niet alleen voor de inbreng van jongeren, maar het Erfgoedcafé wil ook toekomstbestendig zijn! Het bestuur zal bouw- en restauratieopleidingen benaderen, niet alleen om jongeren te interesseren voor het delen van vakkennis en het tonen van de ambachtelijke benadering van het Leids erfgoed, maar zeker ook te leren van hun ideeën en inzichten en het gebruik van nieuwe technieken. Ook zal contact worden gelegd met historische

studieverenigingen voor het uitwisselen van historische kennis en het kennisnemen van nieuwe historische inzichten.

Concreet vertaalt het bestuur de voornemens en actiepunten als volgt:

- * Bedrijven met aandacht voor cultureel erfgoed, en/of werkzaam voor het behoud daarvan, een platform bieden om ook commercieel meer bekend te worden. Te denken valt aan een Scheepsrestauratiebedrijf uit Leiden, maar eigenlijk alle bedrijven die zeer specialistisch en vaak oude ambachten proberen in leven te houden komen in aanmerking én verdienen steun.
- * Instellingen zoals Bouwforce Leiden, het opleidingsinstituut voor de bouwnijverheid in Leiden, meer bekend te maken in onze regio. Dat kan door het organiseren van een Erfgoedcafé op locatie, de restauratieopleiding in de diverse oude ambachten en technieken is daarvoor bij uitstek geschikt.
- * Onderzoeken of ook andere opleidingsinstituten belangstelling hebben voor een bijeenkomst van het Erfgoedcafé, maar dan met de opzet om de jeugd te betrekken bij cultureel erfgoed. Deze opleidingen hebben vaak een maatschappelijk vak/ erfgoedblok/ afstudeerrichting en zij kunnen zich dan breed presenteren voor hun eigen collega's en voor de deelnemers van het Erfgoedcafé.
- * Samenwerking zoeken met opleidingsinstituten op het gebied van bouw, ambachten, geschiedenis, archeologie.

Financieel overzicht

Stichting Erfgoedcafé Leiden
T.a.v. Bestuur
De Goejestraat 80
2313 NX Leiden

Leiden, 17-5-2020

Betreft: de jaarrekening over 2019

Geacht bestuur,

In gevolge uw opdracht is aan de hand van de door u verstrekte gegevens de administratie van de stichting verzorgd. In aansluiting op de gevoerde administratie zijn de balans met de daarbij behorende winst- en verliesrekening over het boekjaar 2019 opgemaakt.

De winst- en verliesrekening sluit met een nadelig saldo van -1.319,69

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend
Administratiekantoor HB

Mw. H.M. Borst

1. ALGEMEEN

Oprichting

Stichting Erfgoedcafé Leiden staat ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 63546256

Doel

De activiteiten van de Stichting Erfgoedcafé Leiden bestaan voornamelijk uit het delen en verstrekken van kennis en kunde over het zorgvuldig omgaan met het Leids Erfgoed.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen van de entiteit, zoals hieronder zijn beschreven.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van de activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

De rapporteringsvaluta van de jaarrekening van de stichting is in euro (€)

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Lasten welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Ondertekening van de jaarrekening

Voorzitter
W.M. Hettinga

Secretaris
H.H. Hegeman

4. WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2019

	2019	2018
	€	€
Baten	942,50	2.685,00
KOSTEN		
PR en website	471,90	1.530,24
Kosten organisatie bijeenkomsten	1.595,32	2.548,73
Bankkosten	194,97	178,42
	2.262,19	4.257,39
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.319,69	-1.572,39
FINANCIELE BATEN EN LASTEN	0,00	0,00
	-1.319,69	-1.572,39
RESULTAAT BOEKJAAR	<u>-1.319,69</u>	<u>-1.572,39</u>